

Pane presidente,

prosím za prominutí, že si Vás dovoluji obtěžovati prosbou, která pro mne znamená jediné východisko ze zoufalé situace, v níž se octla celá moje rodina. Prosím, abyste nám svou přímluvou vrátili našeho syna, bývalého majora letectva a zahraničního vojáka Josefa Brykse, nar.18.března 1916 v Laštanech, okres Šternberk, který byl v květnu 1948 zatčen a má býti dne 9.února 1949 postaven před státní soud.

Jsem sedmdesátiletý stařec, hajný na odpočinku. Celý můj život byl tvrdý a trpký a dnes, kdy jsem takřka jednou nohou v hrobě, bych nerad zemřel v hořké bezději a s pocitem křivdy spáchané na mém synovi, kterého jako otec opravdu dobře znám. Vzpomínám si na dobu okupace a na všechny ty hrůzy, strach a nejistotu ve které jsme tenkrát žili. Náš Josef se nikdy nesmířil s Mnichovem a s vývojem událostí po něm, hledal cesty po nichž se hodlal zapojit do hnutí odporu. Tenkrát jsem poznal co je to strach a úzkost o život vlastního dítěte, kterému se osud postaral o tolik krušných a bolestných zkoušek jako snad málokomu. Bylo pro mne úlevou, když se mu podařil odchod do Německu nepřátelské ciziny, kde se připojil k těm, kteří si vytkli osvobození vlasti za svůj nejvyšší cíl. Josef byl vojákem, proto pomáhal podle svých sil a schopností - po vojensku. Osud i tentokrát přimíchal žluče do opojného vína vítězného a slavného vzestupu. Byl za letu nad Německem sestřelen a to, co prožil v zajetí, bylo až dosud nejhorším údobím jeho života. Hrůza a mučení gestapáckého žalářování, několikeré pokusy o útěk, dramatické výsledky, kdy nejenom jeho vlastní, ale i naše životy byly v sázce, to všechno zanechalo stopy na jeho těle, nezlomilo však jeho ducha. Zdařilý útěk, navázání spojení s podzemním

348

osvobozeneckým hnutím polským a návrat k svému bojovému útvaru znamenal pokračování v boji až do vítězného konce. Byl jsem hrdý na svého syna a s pýchou jsem sledoval, jak dává veškerou svou energii své veliké lásce - lásce k vlasti, jejíž osvobození se jemu stalo začátkem radostné a světlé kapitoly životní.

4

Tím bolestnějším překvapením pro celou rodinu bylo jeho zatčení. V červenci 1948 byl postaven před vojenský soud a o s v o b o z e n. Radost naše neměla dlouhého trvání, poněvadž nejenom že nebyl propuštěn, za půl roku po té byl osvobozující rozsudek zrušen, a bude dne 9. února t. r. postaven před státní soud.

Jsem stařec nad hrobem, jsem docela prostý člověk, ale mám svou čest a chci jít až do konce svého života přímo a bez sklopených zraků. Dovedu přijmout jeho osouzení bez jediného projevu nesouhlasu i když mne to hluboce raní, pakliže se prokáže, že si odsouzení zaslouhuje. Pakliže se shledá, že jeho provinění není tak těžké a tu si dovoluji připomenout, že byl voj. soudem již jednou osvobozen, hledám pane presidente spravedlnost u Vás a prosím já starý otec za své dítě u Vás, který jste otcem nás všech, přijměte ho na milost a vraťte mu tu svobodu, kterou on pomáhal dobývat.

Váš hluboce oddaný

Laštany, dne 6. února 1949.

František Klement

